

בראשית א, פסוקים כ - לא

הקדמה

שיעור זה יעסוק ביום החמישי לבריאה בו נבראו הדגים העופות והשרצים, כמו כן, נלמד על בעלי החיים ועל האדם שנבראו ביום השישי לבריאה.

מהלך השיעור

^א וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם שָׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל הָאָרֶץ עַל פְּנֵי רִקְיעַ הַשָּׁמַיִם:
^{בא} וַיִּבְרָא אֱלֹקִים אֶת הַתַּנִּינִים הַגְּדֹלִים וְאֶת כָּל נֶפֶשׁ הַחַיָּה הַרֹמֶשֶׁת אֲשֶׁר שָׂרָצוּ הַמַּיִם לְמִינֵהֶם
 וְאֶת כָּל עוֹף כְּנָף לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי טוֹב:
^{בב} וַיִּבְרָךְ אֹתָם אֱלֹקִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת הַמַּיִם בַּיַּמִּים וְהָעוֹף יִרְבַּ בָּאָרֶץ:
^{בג} וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם חֲמִישִׁי:

אלוקים בורא את כל היצורים שחיים במים, ואת כל העופות בעלי הכנף מכל הסוגים והמינים.
 אלוקים מברך אותם שיתרבו וימלאו את הים ואת הארץ.
 עברו הערב והבוקר, והיום החמישי לבריאה הסתיים.

^{כד} וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֶמָּה וְרֶמֶשׂ וְחַיְתוֹ אֶרֶץ לְמִינָהּ וַיְהִי כֵן:
^{כה} וַיַּעַשׂ אֱלֹקִים אֶת חַיַּת הָאָרֶץ לְמִינָהּ וְאֶת הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְאֶת כָּל רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא
 אֱלֹקִים כִּי טוֹב:

אלוקים מצווה שיהיו בארץ חיות, בהמות, וחיות שזוחלות על האדמה.
 אלוקים בורא את החיות, ואת הבהמות ואת החיות שזוחלות על האדמה, מכל הסוגים והמינים.

^{כו} וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ וְיִרְדּוּ בִדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל הָאָרֶץ
 וּבְכָל הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׁ עַל הָאָרֶץ:

^{כז} וַיִּבְרָא אֱלֹקִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹקִים בָּרָא אוֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם:

אלוקים מצווה על בריאת האדם, באדם יהיו תכונות שדומות לאלוקים והוא ישלוט על בעלי החיים.
 אלוקים בורא את האדם בצלמו, כלומר דומה לו. אלוקים בורא זכר ונקבה.

בראשית א, פסוקים כ - כה

^כ וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פָּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת הָאָרֶץ וּכְבֹּשָׁהּ וַיִּרְדּוּ בַּדָּגַת הַיָּם וּבַעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל חַיַּה הָרִמָּשׁוֹת עַל הָאָרֶץ: ^{כא} וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נֹתַתִּי לָכֶם אֶת כָּל עֵשֶׂב זֶרַע זָרַע אֲשֶׁר עַל פְּנֵי כָל הָאָרֶץ וְאֶת כָּל הָעֵץ אֲשֶׁר בּוֹ פֶרִי עֵץ זֶרַע זָרַע לָכֶם וְהָיָה לְאֹכְלָהּ.

^ל וּלְכָל חַיַּת הָאָרֶץ וּלְכָל עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכָל רֹמֵשׁ עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת כָּל יֵרֶק עֵשֶׂב לְאֹכְלָהּ וְהָיָה כֵן: ^{לב} וַיֹּרֶא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי.

אלוקים בורא את האדם, ומברך אותו שיתרבה וימלא את הארץ.

האדם מקבל תפקיד לשלוט על כל בעלי החיים בעולם.

אלוקים אומר לאדם: מותר לך לאכול מכל העשבים והצמחים שגדלים באדמה,

ומעצי הפרי שגדלים על הארץ. וכן לכל החיות שעל הארץ, לציפורים שבשמיים,

ולכל החיות שזוחלות על האדמה, מותר לאכול מכל הצומח.

אלוקים רואה את כל מה שהוא עשה, והכול טוב מאוד.

עברו הערב והבוקר, והיום השישי לבריאה הסתיים.

הידעת?

- **המְלָטָה** - כשחיה ממליטה, היא יולדת צאצאים חיים שזכר התפתחו בתוך הגוף שלה. הגורים יוצאים כשהם יודעים לנשום ולאכול.
- **הַטָּלָה** - כשחיה מטילה, היא מוציאה ביצים מהגוף שלה. בביצים יש עוברים שמתפתחים עד שהם בוקעים החוצה.
- **הַשְׂרָצָה** - כשחיה משריצה, היא מוציאה הרבה צאצאים חיים בבת אחת. הצאצאים יוצאים קטנים, ועוד צריכים לגדול.

בבריאת האדם כתוב "נַעֲשֶׂה אָדָם" בלשון רבים, והרי הבורא הוא אחד ויחיד.

היה צריך להיות כתוב: "**א**עשה אדם".

מדוע זה כך ?

התשובה היא: שהבורא התייעץ עם המלאכים. לא מפני שהוא צריך את העצה שלהם, אלא כדי ללמד אותנו ענווה ודרך ארץ, שגם אדם גדול צריך להתייעץ עם הקטנים ממנו.

(על פי רש"י בראשית א, כ"ו)

מילים חדשות

- **פְּרוּ וְרַבוּ** - תהיו רבים מאוד
- **רַמֵּשׁ** - חרק או זוחל קטן
- **בְּצִלָּם** - בדמות
- **וַיִּרְדּוּ** - וישלטו